

חזכמת נשים

דברים יקרים מלך אל לך
מאת הרבנית
נעמי טמאלי תליט"א
אסת חנר למור ועט"ר
הגה"צ רבינו
בניהו טמאלי תליט"א
ראש ישיבת המקובלים
"נהר שלום" תככ"ץ

גליון מס' 222

פרשת ויקה"פ - החודש התשוב"ג

פרשת החודש

שבת הזו היא גם ראש חודש ניסן שהוא ראש החודשים לפי התורה, ראשון הוא לכם לחדשי השנה.

ובפרשת החודש (מתוך ארבע פרשיות שקראנו) נקרא על מצות קידוש החודש וקרבן פסח. שבמצוה זו התחיל להתהוות הקשר בין קודשא בריך הוא לכנסת ישראל, ומצות קידוש החודש היא המצוה הראשונה בה נצטוו ישראל לקראת לידתם בשם "עם" ביציאת מצרים.

מצוה זו - "החודש הזה לכם" שניתנה ביציאת מצרים - עליה סובב כל ענין השכינה והתורה ועם ישראל, מפני שהיא מציינת את לידתו של עם ישראל, זו אף הסיבה שלא היתה התורה צריכה להתחיל אלא מ"החודש הזה לכם", כיוון ששם מתחיל להתהוות הקשר בין קודשא בריך הוא לעם ישראל כאמור, שהקשר הזה הוא כל עניינה של התורה, כי היא חיינו ואורך ימינו ובה נהגה יומם ולילה, ולולי התורה אין חיות לעם ישראל, וכל התכלית שיצאנו ממצרים כדי לקבל את התורה במעמד הר סיני.

ואמנם שהתורה היתה צריכה להתחיל מ"החודש הזה לכם" שהיא המצוה הראשונה, אלא משום "כח מעשיו הגיד לעמו" התחילה התורה מבראשית כדי להודיע שהקב"ה נתן את ארץ ישראל לבני בני בחיריו בניהם של אברהם יצחק ויעקב.

טעם נוסף שהתורה היתה צריכה להתחיל מהחודש הזה לכם, משום שמצוה זו עוסקת בקידוש החודש, ותחילת התחדשות הלבנה היתה ביציאת מצרים שהיא תחילת תיקון השכינה, כי על ידי חטא אדם הראשון נפגמה נשמתו ונפגמו כל הנשמות שהיו כלולות בו, והתחילו להיתקן בדור המבול, ובדור הפלגה עד שבמצרים התחילה להראות בחינת הזהב שבאותם הנשמות, וביציאת מצרים נתקנו והיו ראויות לקבל את התורה, והיה העולם מתוקן, והשכינה מוכנה למעמד קבלת התורה.

ומצוה זו היא יסוד לכל קדשי ישראל, כי ע"י קידוש החדש נקבעים חגי ישראל, ואם לא היו לנו מועדים ומצוותיהם וקדושתם, לא נשתנינו משום אומה ולשון, לכן ניתנה לישראל מצות קידוש החדש, קודם כל המצוות.

ועתה מובן מדוע מובא בג' מקומות בשולחן ערוך שיש לרקוד, והם: שמחת חתן, שמחת תורה וברכת הלבנה.

אשרת
חילי
מי ימצא
זרחוק
מפנינים
מכרה

המשך בעמוד הבא

והענין הוא שכאשר בני ישראל פנו אל משה ושאלו אותו, הרי כולנו עובדי עבודה זרה והגענו למ"ט שערי טומאה - שיא החשיכה, למה שה' יגאל אותנו?! משה רבנו מדבר על זה עם הקב"ה ותשובה לזה הקב"ה מצווה על "מצוות החודש" לומר: הביטו על הירח כשם שהיא מתחדשת ובשיא החשיכה וכשהעלטה מוחלטת לפתע מתחילה הלבנה להאיר, כך אתם עם ישראל, משיא הטומאה תתחדשו ותעלו לקדושה...

לכן ל-"חודש" יש מילה נרדפת: "ירח" (ירחי כלה) בכל דבר המתחדש יש מצווה לשמוח ולרקוד! כך יוצא, כשמתחילים לבנות בית בישראל האדם מפלג גופא מתחדש והופך לאדם שלם, ולכן מצווה לשמוח. כשהלבנה מתחדשת מצווה לרקוד ולשמוח. וכשמתחילים מחדש את התורה בשמחת תורה - מצווה לשמוח ולרקוד...

כעת נבין את דבריו של ר' יצחק שהיתה התורה צריכה להתחיל מ"החודש הזה לכם" שהיא מצווה ראשונה, והיא זו המורה על התחדשות... דוד המלך אומר: "תתחדש כנשר נעוריי". שואל ר' דוד קמחי - הרד"ק: וכי מה לנשר ולהתחדשות? והוא משיב: שישנו סוג של נשר המובא במדרשי חז"ל, שכל עשר שנים מגביה עוף לרקיע, נשרף מהשמש, הוא צולל אל הים, משיר את נוצותיו וכך הוא מתחדש בכל פעם מחדש עד שמגיע הוא לגיל 100... זוהי אם כן, ההודאה וההמלצה לאדם - תתחדש ועי"ז תאריך אף אתה ימים.

לא בכדי, בפתיחתו של חודש ניסן קוראים את פרשת החודש לומר לנו הגאולה מגיעה דווקא בחשכה המוחלטת, "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל".

ובכניסתנו לחודש ניסן חודש הגאולה, וידוע שנקרא "ניסן" ולא "ניסים", משום שהוא מלומד בניסים, ותמיד נעשים בו ניסים ונפלאות.

בימים אלו נשים יקרות שעלינו מוטלת מלאכה גדולה, הן בניקיון הבית והן בקניות ובישולים והכנות גדולות לחג הפסח, צריכים לזכור לא לפגוע בבני משפחתנו, עם כל הלחץ והדאגה, שלא נאבד את העיקר שנתנהג במידות טובות, נכבד כל אחד באשר הוא, ובכך ימים אלו יעברו עלינו בצורה המושלמת והטובה ביותר.

בפרשה שנקרא בשבת "פרשת תזריע" מדברת על עוון לשון הרע, כמה אדם יכול להזיק על ידי לשונו אם אינו שומר עליה כראוי, הלשון משתלחת ללא רחם, וזורקת מילים כמו שאמרו רבותינו שהלשון אין לה עצם, ומסיבה זו צריך להזהר בה ביותר, ובפרט בימים אלו שבקלות יכול להתגבר הכעס וההקפדה, ולפעמים כשאדם לא חושב טוב לפני מה שיוצא מפיו, מתחרט בכל ליבו על מה שעשה.

ומספרים רבותינו מעשה שממנו לומדים כי מוות וחיים ביד הלשון, וע"י זהירות ניאותרה בלשונו, נוכל להטיב לנו ולאחרים, וח"ו להיפך.

מעשה היה במלך פרס שחלה, א"ל הרופאים אין לך רפואה עד שיביאו לך חלב לביאה, ונעשה לך ממנו תרופה.

ענה אחד ואמר תנו לי עשר עזים ואביא חלב לביאה. אמר לעבדיו שיתנו לו, נתנו לו, הלך לגוב אריות והיתה שם לביאה אחת מינקת גוריה, יום אחד עמד מרחוק והשליך לה עז אחד

אשרת
חיל
מי ימצא
ורחוק
מפנינים
מכרה

חכמת נשים

ואכלה, יום שני נתקרב לה מעט והשליך אחרת לה, וכן עשה עד שהיה משחק עמה ולקח מחלבה וחזר לו.

כשהיה בחצי הדרך ראה בחלום והיו אבריו מתריסין זה עם זה, הרגלים אומרות - אין בכל האברים דומים לנו, אם לא הלכנו אנו לא היה יכול ליקח החלב. הידים אומרות - אין כמותנו, אם לא היינו עושין אין הדבר כלום. הלב אומר - אם לא נתתי את העצה מה הועלתם כלכם. ענתה הלשון ואמרה - אם לא אני שדברתי הדבר אל המלך, מה היה עושה?

השיבו לה כל האברים: איך לא יראת להדמות אלינו, ואת במקום חושך ואין בך עצם כבשאר האברים. אמרה להם: היום תאמרו שאני שולטת עליכם.

שמע האיש את הדברים, הלך אל המלך, א"ל אדוני המלך, הי לך חלב כלבתא. קצף המלך וצוה המלך לתלותו, כשהלך התחילו האברים לבכות. אמרה להם הלשון: לא אמרתי אליכם שאין בכם ממש, אם אני מצלת אתכם, תדעו שאני שולטת עליכם? אמרו לה: הן.

אמר לתולין אותו השיבוני אל המלך, אולי אנצל. השיבוהו אליו. א"ל למה צוית לתלותי. א"ל הבאת לי חלב כלבתא. אמר ליה מה איכפת לך ותהיה לך רפואה, ועוד לביאה - כלבא קורין לה. לקחו ממנה ונסו אותה ומצאוה חלב לביאה. אמרו לו האברים הרי אנו מודים לך. זה מה שאמרו "מוות וחיים ביד הלשון".

ובימים אלו כאמור בודאי שיש להשתדל ביותר להשרות אוירה טובה, שבודאי כל אחד ואחת מבני הבית טורח ללא סוף, מבית ומחוץ, כולם עמלים ומשתדלים, וראוי להודות ולברך, לכבד ולהוקיר, ובודאי שלא להתריס או לפגוע.

ויהי רצון שהימים הללו יעברו עלינו בצורה הטובה ביותר בשמחה וטוב לבב, כדי שבאמת נזכה לאורות הגדולים ולניסים ולנפלאות, ולגאולה השלימה, כמו שאמרו רבותינו בזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים. אמן כי"ר.

בברכת שבת שלום

נעמי שמואלי

מעשיות וחיזוקים

על רבינו מרדכי שרעבי זע"א

אמרו חז"ל: 'כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר', זכה רבינו זצ"ל שעל אף שבתחילת דרכו דחק ומחסור רב אפפוהו, מכל מקום בשנותיו האחרונות כשהתחיל להתפרסם ולקבל קהל, כנהוג כל אחד נותן מכספו צדקה, וכך חלה הרווחה מסויימת בכיסו של רבינו, אך כמובן שרבינו לא נהנה מכך.

בכל יום עלה הרב לישיבתו כשבכיסי גלימתו מצויים שטרות כסף רבים, ובכל זאת על פי רוב כשחזר לביתו נותרו בידו פרוטות אחדות בלבד, את כל הכספים חילק רבינו לצרכי צדקה, וגמילות חסד, ועוד מטרות שונות, כגון, משיכת נערים מהרוחות לבוא להסתופף בחצרות בית המדרש. כמו כן מידי ראש חודש חילק הרב מעין מילגה מועטה לאלו שהתמידו להשתתף בשיעורים השונים. התמיכה הזו באה לעודדם ובעיקר לבסס את כלכלתם של לומדי הישיבה, שברובם היו מטופלים בילדים רכים ומשכורתם עלובה.

גונדי - קציצות שניצל טחונים

המצרכים:

- 1 ק"ג שניצל טחון
- 1 בצל בינוני - לקלף ולשטוף ולגרד בפומפיה
- 1 כוס קמח מצה
- 1 ביצה
- מעט מלח ופלפל שחור

אופן ההכנה בטיגון:

לערבב את כל המצרכים, לגלגל לצורת קציצה בעזבי 1 ס"מ לטגן משני הצדדים בשמן רותח (גובה 1 ס"מ במחבת) עד לקבלת גוון חום.

אפשרות בבישול עם תפו"א:

ניתן לבשל את הקציצות עם רוטב ותפוחי אדמה. לחתוך תפוחי אדמה חתיכות דקות (חצי ס"מ) להעמיד סיר עם מים, רסק עגבניות, מלח ופלפל שחור. להוסיף לאחר הרתיחה את התפו"א והקציצות ולבשל על אש נמוכה למשך כשעה.

אפשרות קישואים ממולאים:

ניתן למלאות עם העיסה הנ"ל קישואים מרוקנים (לחתוך לאורך לשניים ולרוקן בעדינות את הפנים עם כפית ברזל). לאחר המילוי, להטביל בביצה טרופה, ולהטביל (בצלחת אחרת) בקמח מצה, ולטגן. אח"כ לצרף לסיר עם מים רותחים, רסק עגבניות, מלח ופלפל שחור (לרוטב צהוב חצי כף כורכום וכפית כמון), ולבשל למשך כשעה. (ניתן להוסיף תפו"א וחומס).